

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΗΝ 1 ΚΑΙ ΤΗΝ 15 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Συνδρομή ετηρία προπληρωτέα: 'Εσωτερικὸν δρ. 7 (διὰ τοὺς διδασκάλους δρ. 5) — 'Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 8 (διὰ τοὺς διδασκάλους φρ. χρ. 5). — Αἰτήσεις πρὸς ἔγγραφὴν ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Ἐκδοτὴν, ὁδὸς Παρθενωνίων 16, διὰ συστημένης ἐπιστολῆς. — Δυνόσονται ἀπ' ἐπιτομῆς ἔγγραφονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ Ἑστίας. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου καὶ εἰναι ἔτησια.

Δ Ε Π Τ Α 30

Ἐν Ἀθήναις 1 Μαρτίου 1901

ΕΤΟΣ Δ'—ΑΡ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ 5ου ΑΡΙΘΜΟΥ

ΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ ΚΑΙ Ο ΚΑΤ' ΑΥΤΩΝ ΑΓΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΙ ὑπὸ Ν. Δ. Κ.

ΣΧΟΛΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ἐν Τριπολιτσᾷ, Μιστρῶ καὶ Ἰασίῳ τῆς Μολδαβίας (1766-1767) ὑπὸ Ἀντ. Μηλιαράκη.

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩΜΕΝ ΑΥΤΟΝ διήγημα Ἐρ. Σέγκκεβιτς, μετάφρασις Χ. Ἀννίνου.

ΤΟ ΔΕΚΑΔΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΥΤΟΥ ὑπὸ Ν. Δ. Νικολάου.

ΑΙ ΜΕΛΙΣΣΑΙ—ΜΥΘΟΙ—ΔΟΞΑΣΙΑΙ—ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΙΔΙΑΙ ὁ φύλαξ (κλωτσοσ) (Ἠπειροῦ) ὑπὸ Κ. Σφάγγου.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ: ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΡΔΗ.

ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚ ΜΙΚΡΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ: Πρίγκιψ διορθωτῆς δρόμου.

ΓΝΩΜΑΙ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ: Παράδοξον ναυάγιον. — Στατιστικὴ ὀδοντοπατρῶν. — Πῶς ἔργειν δισεκατομμυριούχος. — Χρυσὸς καὶ μολυβδός. — Ο 20^{ος} Αἰὼν. — Ἡ περικοπὴ τῆς Βικτωρίας. — Νέα ποιητὴ διὰ τοὺς φανεῖς.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΒΙΟΥ: Τὴ νωπὰ αὐγά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Πολλοὶ τῶν διακρινόμενων παρ' ἡμῖν εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας, προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ναυτ., Ἱστορίας κ. Κωνσταντίνου Ν. Ράδου, ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος ἑμάδος τιμῆς λογίων, συνῆλθον τὴν προπαραελθούσαν Κυριακὴν, 18 Φεβρουαρίου, εἰς τὸ κατ᾽ἐστημα τῆς «Μουσικῆς Ἐταιρείας». Τὸ ἀπαρρολήσαν αὐτοὺς ζήτημα ὑπῆρξεν ἡ ἰδίωσις Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας καὶ ἐν Ἑλλάδι. Μετὰ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Ράδου, ἦν παραβέτομεν κατωτέρω, καὶ τὴν ἀνταλλαγὴν σκέψεων τινῶν μεταξὺ τῶν συνελθόντων περὶ τοῦ κατορθωτοῦ καὶ τῆς χρησιμότητος, ἢ μᾶλλον τῆς ἀνάγκης τοιοῦτου ἰδρυμάτος, προσέβησαν οὗτοι εἰς τὴν ἀπόφασιν συγκροτήσεως σωματείου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνικὴ Γεωγραφικὴ Ἐταιρεία» καὶ ἐξέλεξαν δεκαπενταμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς καταρισμὸν τοῦ καταστατικοῦ.

Ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Ράδου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ακριβῶν τὴν τιμὴν νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς τὸν λόγον ἐξ ὀνόματος ἑμάδος λογίων καὶ ἐπιστημόνων, οἵτινες ἐννοοῦν νὰ στρατεύσονται, οἵτινες ἐννοοῦν νὰ ἐξέργωνται ἐνίοτε τοῦ γράφειου των καὶ τὰ φῶτα καὶ τὴν δραστηριότητά αὐτῶν νὰ χρησιμοποιοῦσιν ὑπὲρ

τῶν πολλῶν, ὑπὲρ τοῦ τόπου των. Οἵτινες αἰσθάνονται ὅτι ἔχουν καὶ ὑποχρεώσεις καὶ δικαίωμα πρὸς τοῦτο. Οἵτινες νομίζουν ὅτι σὺμπασα ἢ ἀνεπτυγμένη κοινωνία ὀφείλει νὰ συντάσσεται εἰς σωματεία παντὸς εἶδους, πρὸς προαγωγὴν χρησίμων ἔργων, πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν γραμμάτων, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς Πολιτείας. Ἡ ἀνάγκη αὕτη καθίσταται ἐπιβλητικωτέρα εἰς χώρας μικράς, ἐν μέσῳ κοινωνιῶν ἀσιτιστῶν, ἐκεῖ ὅπου λείπεται διευθύνουσαι τάξεις μόνιμως συγκροτημέναι.

Ἐρχόμεθα νὰ σᾶς προτείνωμεν τὴν σύστασιν ἐνὸς ἀκόμη σωματείου ἐν Ἀθήναις. Ὅχι, διότι ταῦτα εἶναι ὀλίγα, ἀλλὰ διότι τὸ προτεινόμενον εἶναι ἀπαραίτητον. Γνωρίζομεν ὅτι ζῶμεν ἀκόμη ἐν χρόνοις θνησιγενῶν σωματείων· τίς ὅμως θέλει ἀρνηθῆ ὅτι καὶ ἀτυχεῖς ἀπόπειραι ἔργων χρησίμων πολλάκις ἀποδεικνύονται ἀνεργετικά· διότι χαράττουσι μίαν νέαν ὁδόν, ὑψοῦσι τὴν σημαίαν μίαν ὀφελίμου ἰδέας, σαλπίζουσι τὸ σάλπισμα νέας προελάσεως.

Ἐγὼ καὶ οἱ φίλοι μου, καὶ πολλοὶ περισσότερον τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς προσόδου φίλοι, βλέπομεν τὴν ἀνάγκην τῆς διανύσεως ἐνὸς ἐπι σταβίου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θέλετε συμφωνήσαι μεθ' ἡμῶν εὐθύς ὡς σᾶς διατυπώσω τὴν πρότασίν μας, εἰς ἣ καὶ ἀμέσως προβαίω.

Ἡ φυσικὴ, ἡ χημεία, ἡ ἀστρονομία, ἡ γεωλογία, ἡ βοτανικὴ, ἡ ζωολογία, ἡ ἀνθρωπολογία, ἡ γλωσσολογία, ἡ κοινωνιολογία, ἡ δημογραφία, ἡ ἱστορία, πάντες οἱ κλάδοι τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι, εἶναι αὐτοτελεῖς, ὑπάρχουσι ὅπως εἶπεν δι' ἑαυτάς. Ὑπάρχουσι ὅμως ἀναμφισβητήτως καὶ διὰ τρίτην τινὰ ἐπιστήμην, ἢ κοινὰ τι μᾶλλον ἐπιστημῶν, εἰς ἣ πᾶσαι εἰσφέρουσι τὸ ἀνάλογον ὅπως καταρτισθῆ ἢ ὑπόστασις αὐτῆς, τὸ ἔργον αὐτῆς. Τὸ ἔργον τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ περιγραφή τῆς ὑδρογραφείου, πρῶτον αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, δευτέρον ὡς κατοικητηρίου τοῦ ἀνθρωπίνου πρὸ παντὸς γένους. Πάντες γνωρίζετε ὅτι ἡ περὶ ταῦτα ἀσχολούμενη ἐπιστήμη καλεῖται Γεωγραφία.

Ἡ θεμελιώσις ἰδρυμάτων, δι' ὧν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐπιστημονικὴ συνεργασία, ἀθεωρήθη δικαίως ἀπαραίτητος πρὸς προαγωγὴν οἰουδήποτε κλάδου ἀνθρωπίνης γνώσεως, καὶ συνέστησαν ἑταιρεῖαι βοτανικαὶ καὶ σωματεία ζωολογικὰ καὶ σὺλλογοι πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς χημείας, ἑταιρεῖαι ἱστορικῶν μελετῶν καὶ ἑταιρεῖαι στατιστικῆς. Ἦτο δυνατόν νὰ μὴ κριθῆ ἐπίσης ἂν μὴ πλείτερον ἀπαραίτητος ἡ θεμελιώσις σωματείων πρὸς προαγωγὴν ἐπιστήμης, ἥτις, μὴ ἔχουσα ἰδίους νόμους, προσφεύγει εἰς τοὺς νόμους ἄλλων ἐπιστημῶν, καὶ μεταπίπτει εἰς ἰδίους νόμους τοὺς νόμους τοὺς γεωλογικοὺς, καὶ τοὺς νόμους τοὺς μεταφυσολογικοὺς, τοὺς βοτανικοὺς, τοὺς ζωολογικοὺς, τοὺς ἐθνογραφικοὺς, τοὺς κοινωνιολογικοὺς καὶ ἄλλους; Ἦτις διψᾷ ἀπαύστως πληροφοριῶν ἐκ πάσης γωνίας τῆς γῆς; Εἰς τὴν ὅποιαν δὲν ἤκοιεν ἢ ἐκμετάλλευσεν πάσης ἐπιστήμης καὶ πάσης ἀνθρωπίνης γνώσεως, ἀλλὰ κα-

purus mathematicus! Τίποτε άλλο! Τὰ ἄλλα εἶναι πολυτέλεια καὶ περιττὸν φορτίον. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια. Δὲν ἔχετε δὲ ἀνάγκην νὰ ἐκταθῶ περισσότερο ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Πάντες θρηνοῦμεν τῆς τοιαύτης ἀνεπαρκούς παιδεύσεως τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς εἰς τὴν γεωγραφίαν, ἡ κακοτυχία τῆς τὴν παρακολουθεῖ μέχρι Πανεπιστημίου ἐν αὐτῷ μάλιστα δὲν ὑπάρχει οὐδὲ σκιά καν διδασκαλίας τῆς. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ φιλοσοφικὴ σχολὴ ἔχει ἀπὸ πολλοῦ ἀισθανθῆ τὴν ἑλλειψιν ταύτην, ἐσκέφθη ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' οὐδὲν ἐπραγματοποιήθη. Ἐν τῷ σχεδίῳ ἐν τούτοις ἰδρύσεως ὀθωμανικοῦ πανεπιστημίου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πέρουσι δημοσιεύονται, ὅσο ἐκ τῶν πρώτων ἐδρῶν σημειοῦνται, ἡ ἔδρα τῆς γενικῆς γεωγραφίας, καὶ ἡ ἔδρα τῆς γεωγραφίας τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Ἄλλὰ ποῖα θὰ εἶναι τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως ἐνὸς τοιούτου σωματείου;

Τὴν ἐτήσιαν εἰσφορὰν ἐγὼ θὰ ὠριζον εἰς πέντε μόνον δραχμάς, ὅπως τὸ Touring-club τῶν Παρισίων. Ἐὰν ἐθέτομεν 25 ἢ 35, ἠθέλομεν ἴσως ἀπομακρύνει πολλοὺς σπουδαίους παράγοντας, βεβαρημένους ἤδη ἐξ εἰσφορῶν δεκάδος ἄλλων σωματείων, διότι γνωστὸν ὅτι ἐν Ἑλλάδι ὀλίγοι εἶναι ἀκόμη καὶ πάντοτε οἱ αὐτοὶ οἱ συντηροῦντες τὰ κοινωφελῆ σωματεία. Ἄλλως εἶναι ἀνάγκη νὰ καταστήσωμεν ἀμέσως ἐνδιαφερόμενον ἐν τῷ ἔργῳ ἡμῶν καὶ ὁλόκληρον τὸν διδασκαλικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς, οὗ, ὡς γνωστὸν εἰς ὑμᾶς, τὰ οικονομικὰ δὲν ἀνθούσιν. Ἄλλ' εἶναι δυνατόν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὸ σχεδιαζόμενον ἴδρυμα θὰ μείνῃ ἀσθηθῆτον ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ τῶν Δήμων; Τὸ ναυτικόν, ὁ στρατός, ἡ ἐκπαίδευσις, ἡ διοικήσις θέλουσι τὰ μέγιστα ὠφελῆθῆ ἐκ τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων τοιαύτης τινὸς ἐργασίας. Οἱ δήμοι θέλουσι νοῆσαι ὅτι αἱ περιουσίαι αὐτῶν θέλουσι καταστῆ γνωστότεραι, ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εὐρωατοτέρα.

Οἱ εὐποροὶ φιλεπιστήμονες θέλουσιν ἰδρύσει γεωγραφικὰ διαγωνίσματα, πειθόμενοι ὅτι καὶ ταῦτα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἴσην σχεδὸν χρησιμότητα πρὸς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς λυρικής καὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως καὶ ὅτι ἐν καλῶν γεωγραφικῶν ἔργων εἶναι ἄξιον βραβεύσεως. Ἐν Γαλλίᾳ τὸ παράδειγμα τὸ εἶχε δώσει ἡ αὐτοκράτειρα Εὐγενία. Ἐχομεν ὅμως καὶ ἡμεῖς ἐδῶ ἐν πολὺ παλαιότερον παράδειγμα γενναίας χρηρηγίας ὑπὲρ τῆς Γεωγραφίας. Πρὸ ἑκατὸν ὀλοκλήρων ἐτῶν πρὶν ἀκόμη ὑπάρξῃ ἰδέα περὶ συστάσεως Ἑλλην. Γεωγρ. Ἐταιρείας, ἀλλ' οὐδὲ ἰδέα ὑπάρξεως Ἑλληνικοῦ Κράτους, οἱ ἀείμνηστοὶ Ζωσιμαῖοι ἐξέδιδον, πλὴν τῆς διτόμου Ναυτιλίας, καὶ λαμπρὰν ἔκδοσιν ἐν Βιέννῃ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων Γεωγράφων καὶ μεταφρασιν τοῦ περιωνύμου Ἀραβος γεωγράφου Ἀμπουλφῆδα, κατὰ τὸν ἐν τῇ Καισαροβασιλικῇ Βιβλιοθήκῃ κώδικα.

Καταγγών τὴν εἰσήγησίν μου μετὰ τὸ ἀξιωματικόν τοῦτο παράδειγμα τῶν Ζωσιμαῶν, ὧν τὸ ἔργον καλεῖται νὰ συνεχίσῃ ἡ Ἐταιρεία, ἧς τὴν ἰδρυσιν εὐχόμεθα, παρακαλῶ ὑμᾶς ἐν περιπτώσει ἀπόδογῆς τῶν προτάσεων ἡμῶν νὰ υπογράψητε τὴν προξὴν ἰδρύσεως, ἢν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω καὶ νὰ ἐκλέξῃτε ἐπιτροπὴν πρὸς παρασκευὴν τοῦ Καταστατικοῦ.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

δι' ἑλλειψιν χώρου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς Δελτίον.

ΚΛΗΡΩΣΙΣ

ΤΩΝ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΣΑΝΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ κληρώσις θὰ γείνη τὴν Κυριακὴν 11 Μαρτίου ὥραν 11 π. μ. εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας.

Κατ' αὐτὴν δύναται νὰ παραστῇ πᾶς ὁ βουλούμενος ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις συνδρομητῶν ἢ ἀντιπροσωπεύων συνδρομητῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τῆς κληρώσεως μετέχουσιν οἱ προπληρώσαντες συνδρομηταὶ διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῶν ἐντύπου ἢ χειρογράφου ἀριθμοῦ τοῦ παρόντος φυλλαδίου.

Οἱ κληρωθησόμενοι ἀριθμοὶ θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ προσεχὲς Δελτίον τῆς 15 Μαρτίου.

Τὰ βιβλία θὰ παραδοθῶσι πρὸς τοὺς συνδρομητάς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ ἀποδείξει αὐτῶν, ἢ δὲ Διεύθυνσις τῆς «Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς» οὐδεμίαν ἀναδέχεται φροντίδα διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν.

Τὰ βιβλία πρέπει νὰ ζητηθῶσι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 1 Μαΐου 1901 δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς».

ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΗΣ

Σ Ο Φ Ι Α Σ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΞΕΔΟΘΗ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΙ ΜΕΛΙΣΣΑΙ

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

Μετὰ 31 εικόνων.

Λεπτὰ 40 εἰς ὄλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα.

Τὸ βιβλίον τοῦ Φεβρουαρίου ἐκδίδεται προσεχῶς καὶ εἶνε:

Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΥΠΟ Κ. Σ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

Μετὰ πολλῶν εικόνων καὶ χάρτου.